

דף כה.

עין משפט א.ב.

ח"מ סימן קנה סעיף כג.

עיין לעיל דף כד: עין משפט ג

עין משפט ג.

ח"מ סימן קנה סעיף לא

לא ל.ב. מי שבא לעשות חפירה שמשרין בה פשתן בצד ירק חבירו, או שנטע כרישין קרוב לבצלים חבירו שהם מפיגים טעמם, או שנטע חרדל בצד כוורת הדבורים של חבירו, שהרי הדבורים אוכלים העלים ומפסידים הדבש^ק. כל אלו אינו צריך להרחיק בכדי שלא יזיק^ר, ומ"מ ירחיק ג' טפחים או יותר מעט כדי שלא יהיה מזיק בידים^ש.

* וה"ה בכל דבר שאין ההיזק בשעת מעשה אלא בא אח"כ, על הניזק להרחיק עצמו.

עין משפט ד.

או"ח סימן צד סעיף ב

ב. היה במקום שמנהגם להתפלל לרוח אחרת^ח או רוכב על חמור יצדד פניו לצד א"י אם הוא בחו"ל^א, ואם הוא בא"י יצדד לירושלים, ואם

ק. אבל הדבורים אינן מזיקין לחרדל כיון שגדל בקליפה קשה, וגם העלין אחרי שנשכו בהם אין אוכלין מהם יותר. סמ"ע ס"ק ע"א.

ר. רמב"ם פ"י משכנים הלכה ה' ממשנה ב"ב כ"ה ע"א וכו"ל וכמסקנת הגמ' בדף י"ח ע"ב דהא דתנן ר' יוסי מתיר בחרדל לאו דוקא דה"ה במשרה וירק, וכן בצלים בסמוך לכרישין. וביאר הרמב"ם שם שהנזק בא מאליו אחר שיפסקו מעשיו של המזיק.

ש. אבל לדעת הרא"ש ב"ב פ"ב סי' כ"ה א"צ להרחיק בכרישין וחרדל ג' טפחים כיון שהנזק אינו בא אלא לאחר זמן. סמ"ע ס"ק ע"ב.

ת. כ"כ במ"א בס"ק ב' בפ"י השו"ע.

א. וואו שכת והתפלל למערב לדעת הט"ז א"צ להפסיק ולעקור רגליו כדי להתפלל למזרח, אך חלקו עליו וגם ע"פ הזוהר כיון שזה צורך התפלה לא הוי הפסק ומפסיק ומחזיר עצמו למזרח לכיון א"י, ואם גמר תפלתו כך א"צ לחזור. כה"ח אות ז'.

וואו אם קבעו מקום לארון הקודש בצד אחר מחזירים פניהם לא"י ולא לצד ארון הקודש. ואפי' כל הקהל מתפלל לצד הארון הקודש הוא יתפלל לצד א"י ואין בזה יוהרא ויש חולקים, כה"ח אות ט'.

וואו וצריך להושיב הצדיק בימין הארון, כ"כ בספר חסידים סי' תר"ס, אבל בעבור השלום לא יהיה שום צדיק מקפיד על זה, כה"ח אות י"א.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלהרד שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

הוא בירושלים יצדד למקדש.

הגה: באירופה שמחזירים פניהם למזרח כיון שיושבים במערכה של א"י אין עושיין הארון וצד התפלה כנגד זריחת השמש ממש כי זהו דרך המינים, מי שרוצה לקיים מאמרם הרוצה להעשיר יצפין או להחכים ידרים², מ"מ יצדד פניו למזרח.

דף כה :

עין משפט א. **אור"ח סימן צד סעיף ב**
עיין בסעיף הקודם

עין משפט ג. **חור"מ סימן קנה סעיף לב**

לב לג. היה לו אילן בתוך שדהו קרוב לבור חבירו או שבא לנטוע אילן בסמוך לבור חבירו, אין בעל הבור יכול לעכבו ולומר הרי שורשי האילן נכנסים לבור שלי ומפסידים אותו³, שזה נזק הבא מאליו לאחר זמן⁷, ובעת שנטע אינו מזיקו, וכשם שזה חופר בתוך שלו זה ג"כ נוטע בתוך שלו.

עין משפט ד. **חור"מ סימן קנה סעיף לא**

לא לב. מי שבא לעשות חפירה שמשריץ בה פשתן בצד ירק חבירו, או שנטע כרישין קרוב לבצלים חבירו שהם מפיגים טעמם, או שנטע

ב. גמ' בתרא כ"ה ע"ב אמר ריב"ל לעולם ידרים שמתוך שמתחכם מעשיר וכו', וכתב הפרישה דעמידתו לצפון או לדרום ויצדד למזרח עדיף טפי מאם עומד למזרח ומצדד לצפון או לדרום שבזה מקיים ג"כ והיו עיני ולבי תמיד, ולא העמדת רגליו למזרח, כה"ח אות י"ב.

ג. רמב"ם שם הלכה ז'. וכו"י ב"ב כ"ה ע"ב במשנה ואע"פ שהבור קדמה לאילן לא יקוץ, שזה חופר בתוך שלו וזה נוטע בתוך שלו. והקשה בט"ז דמאי שנא מזרעים שמרחיק והרי אינו מזיק רק אחרי שהשורשים יחלידו הקרקע וכן בכרישים וחרדל וכתב לתרץ, ובקצות ס"ק ד' כתב דאין דבריו מובנים, וע"ש בדברי הקצות בס"ק ד'.

ד. ולא דמי לגפת והדומה לו, ששם הנזק בא מאותו דבר עצמו שהניח, משא"כ באילן שהנזק אינו בא רק מהשורשים שבאים ממילא ולאחר זמן. סמ"ע ס"ק ע"ג.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלאהרן שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

חרדל בצד כוורת הדבורים של חבירו, שהרי הדבורים אוכלים העלים ומפסידים הדבש^ה. כל אלו אינו צריך להרחיק בכדי שלא יזיק^ו, ומ"מ ירחיק ג' טפחים או יותר מעט כדי שלא יהיה מזיק בידיים^ז.

* וה"ה בכל דבר שאין ההיזק בשעת מעשה אלא בא אח"כ, על הניזק להרחיק עצמו.

עין משפט ה. חו"מ סימן קנה פעיף טו

טז. הכותש חיטים במכתשת^ח וכיוצא בזה בתוך שלו ובעת שכותש מנדנד לכותל חצר חבירו עד כשהחבית עומדת על הבנין מתנדנד כיסויה^ט, הרי זה מזיק בחיצו וחייב להרחיק.

* וי"א שא"צ כל כך רק שמנדנד קצת^י.

טז. יז. אם הזיק בעת הנדנד חייב לשלם שהרי מכותל בא הנזק^כ.

* ואפי' נבנה החצר אחר שבא המזיק^ל מקודם צריך להרחיק נזקו.

* וה"ה אם אין מזיק לחצר אלא שיש חולי הראש לבעל החצר^מ וקול

ה. אבל הדבורים אינן מזיקין לחרדל כיון שגדל בקליפה קשה, וגם העלין אחרי שנשכו בהם אין אוכלין מהם יותר. סמ"ע ס"ק ע"א.

ו. רמב"ם פ"י משכנים הלכה ה' ממשנה ב"ב כ"ה ע"א וכו"מ וכמסקנת הגמ' בדף י"ח ע"ב דהא דתנן ר' יוסי מתיר בחרדל לאו דוקא דה"ה במשרה וירק, וכן בצלים בסמוך לכרישין. וביאר הרמב"ם שם שהנזק בא מאליו אחר שיפסקו מעשיו של המזיק.

ז. אבל לדעת הרא"ש ב"ב פ"ב סי' כ"ה א"צ להרחיק בכרישין וחרדל ג' טפחים כיון שהנזק אינו בא אלא לאחר זמן. סמ"ע ס"ק ע"ב.

ח. רמב"ם פ"א משכנים הלכה ג' מב"ב כ"ה מעובדא דהנך עצורי.

ט. כך פירש ה"ה שם ורש"י ד"ה כדנייד וכן פירש הרב אבן מיגש. והגאון כתב שמדברי השו"ע משמע שבעינין נידנדו לחבית כשתעמוד בחצר ולא על החומה עצמה ודלא כרש"י.

י. ב"י בשם התוס' ב"ב כ"ו ע"א ד"ה אפומא, וה"ה בשם הרשב"א בחידושו.

כ. דאשו משום חיצו בב"ק כ"ג ע"א, וכאן הוי גירי דיליה דהיכא שמכוחו חייב, ועיין בתוס' ב"ב כ"ו ע"א ד"ה מאי שנא.

ל. כ"כ בנ"י בפ' לא יחפור. והגהות מיימוניות פ"ט משכנים אות ב'. והגהות אשרי בפ"ב סי' כ"ו.

מ. ריב"ש בתשובה סי' קצ"ו. ואפי' היה בריא ונחלה יכול למחות. כ"כ בנתיבות בסי' קנ"ו בס"ק ז' בחידושים דלא מהני בזה חזקה של הראשון דומיא דקוטרא.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלאחד שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

ההכאה מזיק לו חייב להרחיק נזקו.